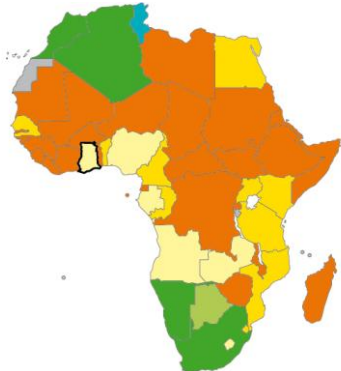

Ghana

	LANDRISKKLASS 5/7 Landriskklasserna går från 0 till 7. Ju lägre siffra desto bättre kreditvärdighet har landet. <table border="1"> <tr> <td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td> </tr> </table>	0	1	2	3	4	5	6	7	EKN:S UTESTÅENDE GARANTIER PÅ LANDET KORTFRISTIGA AFFÄRER: 20 MSEK MEDEL- OCH LÅNGFRISTIGA AFFÄRER: 538 MSEK
	0	1	2	3	4	5	6	7		
	DATUM 2014-12-08									

Ekonomi inför politiskt vägval

Ghana är en av de mer välfungerande demokratierna i Afrika söder om Sahara och dess politiska system lyfts ofta fram som ett framgångsexempel. Landet överträffar många av sina afrikanska grannar när det gäller företagsklimat och institutionell mognad. Bristfällig budgetdisciplin har dock under senare år lett till försvagade offentliga finanser och kraftigt ökad statsskuld. Detta har bidragit till en förtroendekris för landet med omfattande kapitalutflöde, kraftig valutaförsvagning och hastigt sjunkande valutareserver som följd. I augusti 2014 blev regeringen till slut tvungen att ansöka om ekonomiskt stöd hos IMF. Pågående diskussioner med IMF i kombination med en lyckad emission av ett obligationslån har kortfristigt lättat pressen på valutan. Ett politiskt åtagande till genomgripande reformarbete är emellertid en förutsättning för att undvika ytterligare försvagning av ekonomin. Det mest sannolika utfallet är att avtalet om ekonomiskt stöd, villkorat av en politisk handlingsplan, antas inom de närmsta månaderna och att situationen därmed stabiliseras.

LANDETS STYRKOR OCH SVAGHETER

Styrkor

- Stabil tillväxt drivet av utländska investeringar inom gas- och oljesektorn.
- Lång historik av demokrati och förhållandevis politisk stabilitet.
- Gott affärsklimat i ett regionalt perspektiv.

Svagheter

- Svaga statsfinanser med betydande budgetunderskott.
- Sårbar extern position med stort bytesbalansunderskott och försvagad valuta.
- Ekonomin är till stor del beroende av råvaruexport.
- Högt inflationstryck och utbredd fattigdom.

EKN:S POLICY

Skärpt policy för statsrisk

EKN har placerat Ghana i landriskklass 5 för både korta och långa garantier, en bedömning som gjorts i samverkan med övriga OECD-länder. För samtliga köpkategorier i Ghana gäller någon form av restriktivitet. EKN har infört ökad restriktivitet på staten, motiverat av

de försvagade statsfinanserna. För andra offentliga köpare krävs en garanti från finansministeriet. Till följd av att landet tidigare fått skuldavskrivningar kan restriktioner förekomma när det gäller kommersiell upplåning av staten eller statligt ägda motparter. För affärer med banker rekommenderas ett antal större banker som EKN har god erfarenhet av, i annat fall görs en restriktiv prövning. För privata företag läggs särskild vikt vid att det finns kompletta och reviderade bokslut och att EKN:s garantitagare har tidigare affärsfarenhet av landet.

VAD KAN FÖRANLEDA EN ÄNDRING AV LANDPOLICY?

Lättnad

- Kraftigt förbättrad externbalans med minskande underskott, ökad valutareserv och stabil valutakurs.
- Långsiktigt politiskt åtagande om minskade offentliga utgifter och reducerad statsskuld.

Skärpning

- Oförmåga att nå och implementera ett avtal med IMF om finansiell stöd.
- Ytterligare försämring av bytesbalans, offentliga finanser och ökad skuldsättning.
- Varaktigt prisfall på råvaror med negativ effekt på Ghanas exportintäkter.

EKN:S ÅTAGANDEN OCH ERFARENHET

Ökat engagemang

EKN:s engagemang i Ghana uppgår till ca 1,5 miljarder kronor, varav drygt 0,5 miljarder kronor består av garantier och resterande summa avser offerter. Den största delen av utestående garantier omfattar garantigivning till telekomsektorn, men även andra branscher som gruvnäring och transport är representerad. Under 2014 har EKN utfärdat ett 80-tal offerter och garantier. Betalningserfarenheten är god även om dröjsmål har förekommit i enskilda fall där lokala banker uppgett begränsad tilldelning av utländsk valuta som skäl. Skadenivån i Ghana är låg.

LANDANALYTIKER

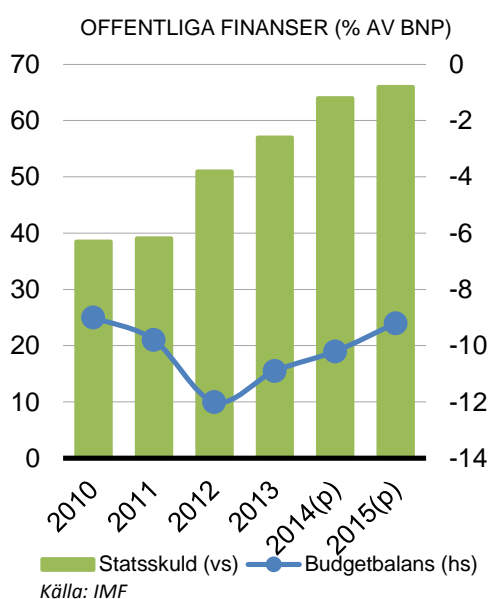
EKN:s landanalytiker för Ghana:
Helena Ölander
Telefon: +46 8 788 01 77
e-post: helena.olander@ekn.se

ANSVARSBEGRÄNSNING

Landanalysen bygger på ett urval av källor och speglar en för EKN relevant information vid tiden för publicering. Ansvar för hur informationen används eller tolkas vilar helt på användaren och EKN kan inte hållas ansvarig för förlust eller skada.

Stabil demokrati, men försämrad ekonomi

Under 1990-talet skedde en snabb demokratiseringsprocess i Ghana som numera räknas till ett av de mest politiskt stabila länderna i regionen. Regeringsmakten har länge växlat mellan två partier, det socialdemokratiska NDC och det högerinriktade, marknadsliberala NPP. Nuvarande president tillhör NDC och har regeringsmandat fram till nästa val 2016. Den största politiska risken är kopplad till osäkerhet kring regeringens villighet att vidta nödvändiga åtgärder för att konsolidera offentliga finanser och tilltagande statskuld. Det finns historiskt en stark korrelation mellan nationella val och ökade offentliga utgifter. Det

statliga budgetunderskottet ökade också kraftigt inför valet 2012, framförallt drivet av höjda offentliga löner, energisubventioner och stigande skuldkostnader. På grund av låga skatteintäkterna har regeringen varit tvungen att finansiera utlovade satsningar genom nya lån. Sedan några år tillbaka kategoriseras inte Ghana som ett låginkomstland utan som ett lägre medelinkomstland och har därmed förlorat sin rätt till biståndskrediter. Detta i kombination med goda lånemöjligheter har resulterat i att regeringen sökt finansiering på annat håll, dels via Kina och dels via den lokala och internationella kapitalmarknaden. Den förändrade skuldprofilen har inte bara förkortat förfallostrukturen från 40 till 25 år utan även snabbt fördubblat räntekostnaderna som numera

uppgår till närmare en fjärdedel av offentliga intäkter. En oförmåga att stävja galopperande utgifter, tillsammans med en alltför långsamt genomförd skattereform, kommer att förvärra situationen med ytterligare, och dyrare, skuldsättning.

Ökad extern obalans

För Ghana som är en av världens största kakaoexportörer och även en betydande producent av guld har dessa två råvaror länge utgjort en viktig källa till utländsk valuta. 2010 började landet utvinna olja ur Jubileefältet med effekten att landets tillväxt steg till en av de högsta i världen. Mellan 2009 och 2013 växte Ghanas ekonomi med i genomsnitt 8,5 procent på årsbasis. Ytterligare energifyndigheter inom gas prospekteras och förväntas komma i bruk under 2015. Beroendet av naturtillgångar är påfallande och en begränsad diversifiering gör landets export volatilt och sårbart för yttre händelser. I och med att världsmarknadspriset på olja och guld fallit har exportintäkterna stagnerat. Krympande exportintäkter i kombination med ökad import har vidgat ett redan betydande bytesbalansunderskott till över tio procent av BNP. Den hårt pressade lokala valutan, cedi, försvagades med närmare 40 procent under årets första nio månader samtidigt som valutareserven föll till oroväckande nivåer. Som lägst täckte reserven endast 1,5 månaders import. För att bryta den nedåtgående spiralen har Ghana till slut varit tvungen att vända sig till IMF för finansiellt stöd.

Valutaförsvagningen har tillfälligt lättat på grund av utsikterna om ett IMF-avtal, ett större syndikerat lån från Ghana Cocoa Board samt en framgångsrik placering av ett internationellt obligationslån. IMF-avtalet är centralt för landets internationella förtroendekapital då

finansiellt stöd av IMF är ett första steg mot att kortsiktigt vända den akuta likviditetsbristen. Politisk vilja att implementera en handlingsplan som konsoliderar offentliga utgifter är dock avgörande för att på sikt minska statsskulden och externa obalanser.

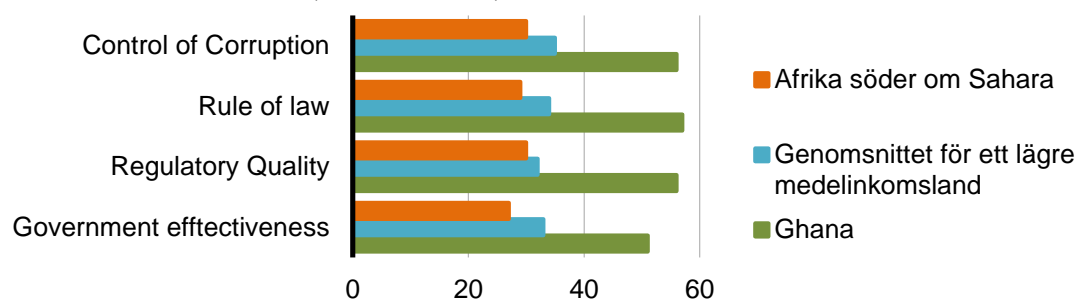
Huvudscenariot är att Ghana får ett IMF-avtalet på plats senast första kvartalet 2015, där ett stödpaket är villkorat av regeringens löfte att vidta besparande åtgärder och strukturella reformer. Utifrån detta scenario har Ghana på längre sikt stor potential att lyfta sin ekonomi. Drivet av ett gynnsamt affärsklimat, en ung befolkning och nya fyndigheter inom olja och gas spås utländska investeringar söka sig till sektorer som energi, telekom och infrastruktur.

AFFÄRSMILJÖ

Gynnsamt affärsklimat

Övergripande regleringsmiljö och den institutionella kapaciteten i Ghana är stark ur ett regionalt perspektiv. Världsbanken rangordnar Ghana i Doing business index på plats 4 (av 47 länder) i Afrika söder om Sahara och på plats 70 av 189 i ett globalt perspektiv. Jämfört med andra länder i regionen ligger Ghana också i framkant avseende statens administrativa kapacitet. Detta gäller oavsett vilken av indikatorerna regleringskvalitet, ”rule of law”, regeringens effektivitet eller korruptionskontroll, som mäts.

INSTITUTIONELL KAPACITET (SKALA 0 TILL 100)

Källa: Governance Indicators 2013, World Bank

Affärsmiljön har förbättrats väsentligt de senaste åren, men fortfarande finns brister som framför allt är relaterade till statsapparaten och omfattande byråkrati. Pappersexercis, långa processer och statlig korruption kan vara hämmande faktorer för utländska investerare, men erfarenheten visar att affärer med den privata sektorn oftast fungerar. Redovisningsstandarden i Ghana har brister, men bedöms hålla en tillräckligt god nivå för att fungera som utgångspunkt för kreditbedömning. Det juridiska systemet är relativt väl utvecklat och bygger på engelsk lag. För att attrahera utländska direktinvesteringar har myndigheterna utfärdat ett antal lagar och incitament genom att exempelvis öppna upp för investeringar i vissa sektorer och tillåta utländskt ägarskap i lokala bolag.

Ghana har hittills varit förskonat från Ebola och inga sjukdomsfall har rapporterats. Risken för en okontrollerad epidemi bedöms vara begränsad då landet har beredskap och goda förutsättningar att hantera smittan. Dock kan en indirekt spridningseffekt i form av störningar av viss ekonomisk aktivitet sannolikt drabba hela västafrikanska regionen om utbrottet eskalerar och fortgår under en längre period.